ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΑΧΑΡΙΣΤΗ

Ἕνα πλάσμα παρθένο ἀγάπησα.

Αὐτὸ δὲν ἤξερε ἀγάπη τί θὰ 'πῇ.

Θέλησα νὰ τὸ μάθω καὶ δὲ μ' ἔνοιωσε.

Θέλησα κἄν νὰ τὸ μάθω ν' ἀγαπήσῃ τὴ νιότη καὶ τὴν ὀμορφιά του.

Ἴσως μιὰ 'μέρα τότε θαῦρισκε 'σ τὰ μάτια μου ζωγραφισμένη τὴν εἰκόνα του καὶ μ' ἀγαποῦσε.

Ὅμως δὲν ἔνοιωσε αὐτὸν τὸν ἔρωτα, ἔρωτα παρθενικοῦ Ναρκίσσου.

Ἀφοῦ ἔχασε τ' ἀνοιξιάτικα ἄνθη καὶ τὰ χνούδια κι' ἀφοῦ ἄγουρα μαράθηκε, τότε ἀγάπησε τὴ νιότη του τὴν περασμένη, Γέρικος Νάρκισσος!

Ἀγάπησε κ' ἐμένα τὴν ἀγάπη μου, γριὰν ἀγάπη!

15 Αὐγούστου

ΠΑΝΟΣ ΚΑΛΟΘΕΟΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΜΑΣ

(Ἡ στήλη αὐτὴ ἀνήκει στὶς κυρίες καὶ διευθύνεται ἀπὸ τὴν δ. Ἀροδαφνούσα. Ὅπως τ' ὄνομά της καὶ στὸ περασμένο φύλλο, ἡ στήλη αὐτὴ εἶναι τὸ ἐλεύθερο βῆμα τοῦ γυναικοκοσμου ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἡ κάθε μιὰ κυρία ἠμπορεῖ νὰ πῇ τὴ γνώμη της καὶ νὰ τὴν συζητήσῃ. Τὰ γράμματα στέλνουνται στὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμᾶ» μὲ τὴν σημείωσι «γιὰ τὴν δ. Ἀροδαφνούσα»).

ΑΤΘΙΔΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Πρώτη πρώτη ἔρχεται στὸ σαλόνι μας ἡ δ. Ἀτθίς. Καλῶς την! Εἶναι τόσον καλή, ἀφοῦ «δὲν ἔχει λόγους νὰ μοῦ ἐκφράσῃ τὸν ἐνθουσιασμό της διὰ τὴν εὐτυχῆ ἔμπνευσιν ποῦ εἶχα νὰ ἱδρύσω τὴν στήλην αὐτήν». Ἡ ἔμπνευσις καλή, ἀλλὰ νὰ ἰδοῦμε καὶ τὸ ἀποτέλεσμα! Ἂς εἶναι! Αὐτὸ μὲ τὸν καιρὸ θὰ φανῇ!

Ἂς ἀκούσοιμε τώρα τί λέγει καὶ ἡ δ. Ἀτθίς:

— Ἔχω μίαν ἀπορίαν, φιλτάτη μου. Γίνεται τόσος λόγος τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὰς ἐφημερίδας περί τινος ποιητοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξέδωκεν πολυτελέστατον βιβλίον, περιέχον τὰς εἰκόνας μερικῶν πεφημισμένων (ἄχ! αὐτὸς ὁ ἀναδιπλασιασμός σας, φιλάτη Ἀτθίς!) Ἀτθίδων, πλαισιουμένας ἐντὸς στίχων του. Περὶ τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ λευκώματός του ὅλαι αἱ ἐφημερίδες ὁμιλοῦν ἀθρόως. Τί ἔπταισε, παρακαλῶ, ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ σατυρίζεται; Ἐπειδὴ ὕμνησε τὴν καλλονὴν καὶ ἠθέλησε νὰ δείξῃ, ὅτι τὸ ἀρχαῖον κάλλος ἐξακολουθεῖ νὰ κρύβῃ ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ ἱεροῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως;

Δὲν ἔπταισε ὁ ποιητής, φιλτάτη μου, κ' ἔχεις δίκαιον νὰ διαμαρτύρεσαι γι' αὐτό. Ἔπταισαν ὅμως οἱ κύριοι ἀδελφοί, σύζυγοι καὶ γονεῖς ποῦ ἐπέτρεψαν νὰ σατυρισθοῦν μὲ Ἐξαρχοπουλικοὺς στίχους τρίγαπημένα τους πρόσωπα. Αὐτὴν τὴν ματαιοδοξίαν τῶν διαφόρων κυρίων ἔπρεπε νὰ χτυπήσουν καὶ νὰ σατυρήσουν οἱ ἐφημερίδες καὶ ὄχι τὸν ἀκακον ποιητήν, ὁ ὁποῖος ἐξεμεταλλεύθηκε αὐτὴν τὴν ματαιοδοξίαν, ἀφοῦ τοῦ ἔδωκαν τὴν ἄδεια νὰ τὴν ἐκμεταλλευθῇ.

Βλέπετε μόλην τὴν ἐξυπνάδα ποῦ καυχῶνται οἱ κύριοι πῶς ἔχουν, ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ πιστεύουν πῶς μ' ἕνα σονέττο τοῦ κ. Νέη — καὶ τί σονέττο, Θεέ μου! — ἐξασφαλίζουν ἕνα δίπλωμα ὡραιότητος γιὰ τὶς κυρίες τους, θυγατέρες τους καὶ συζύγους τους, καὶ μίαν ἄδειαν ἀθανασίας.

ΤΟ ΜΑΝΤΗΛΙ ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΑ

Τὸ γράμμα τῆς κ. Ἀντιόπης, τὸ λακωνικώτατο ἀλλὰ καὶ εὐγλωττότατο, τὸ δημοσιεύω ἄνευ σχολίων. Λέγει τόσα τὸ γράμμα αὐτό, ὥστε κάθε σχόλιον θὰ τοῦ ἐχαλνοῦσε τὴν χάρι καὶ θὰ τὸ ἀσχήμιζε.

Ἡ κ. Ἀντιόπη ἔχει τὸν λόγον:

— Ὁ μπαμπᾶς εἶναι καλὸς νοικοκύρης, χωρὶς πολλὰ γράμματα, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε νὰ ποκτήσῃ μερικὰ παραδάκια εἰς τὸ ἐμπόριον. Ἡ μαμὰ εὑρίσκεται εἰς τὸ ἴδιον ἐπίπεδον ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως μ' αὐτόν. Καὶ ἡ κόρη, μία χαριτωμένη ξανθοῦλα ὀκτὼ ἐτῶν, ἔχει Γαλλίδα παιδαγωγόν. Ἕνα βράδυ ἔφαγα εἰς τὸ σπίτι τους. Τὴν στιγμὴν ποῦ ἡ παιδαγωγὸς συνεβούλευε τὴν μικράν, Γαλλιστὶ πάντοτε, πῶς νὰ χαιρετᾷ ὅταν σηκώνεται ἀπὸ τὸ τραπέζι, διὰ νὰ φαίνεται πῶς ἔχει ἀνατροφήν, ὁ μπαμπᾶς μετεχειρίζετο τοὺς δακτύλους του ὡς ρινόμακτρον. Ἡ μικρούλα ἤκουε τὴν Γαλλίδα, κ' ἔβλεπε τὸν μπαμπᾶ. Ἀπὸ τὴν θεωρητικὴν ἀνατροφὴν ἢ ἀπὸ τὴν πρακτικὴν κ' ἐφηρμοσμένην θὰ ὠφεληθῇ περισσότερον;

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ἡ δ. Ἑλένη Ξ. μὲ παρακαλεῖ νὰ μὴ δημοσιεύσω τὸ γράμμα της, ἀλλὰ νὰ τῆς ἀπαντήσω στὴν ἐρώτησι ποῦ μοῦ ἀπευθύνει. Θέλει μόνο ἐγὼ νὰ τὴν γνωρίζω τὴν ἐρώτησι καὶ δὲν τὴν πειράζει ἂν τὴν ἀπάντησί μου τὴν διαβάσουν κι' ἄλλοι. Γενηθήτω λοιπὸν ἡ ἰδιοτροπία της!

.... Ἂς προσπαθήσῃ νὰ τὸν κάνῃ νὰ τὴν ἀγαπήσῃ κι' αὐτός. Στὸ χέρι της εἶνε. Οἱ ἄνδρες στὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι περισσότερο ἀπαιτητικοὶ ἀπὸ 'μᾶς. Σὲ μᾶς ἡ ἀφοσίωσι εἶναι ἀρκετὴ νὰ νᾶς δεσμεύσῃ. Ὄχι ὅμως καὶ τοὺς ἄνδρες. Αὐτοὶ συγκινοῦνται ὅταν βλέπουν μιὰ γυναῖκα νἀφοσιώνεται σ' αὐτούς, ἐνθουσιάζονται ἀλλὰ δὲ δένουνται. Ἂν θέλῃς μάλιστα, ἡ μεγάλη ἀφοσίωσι τοὺς πειράζει, τοὺς φέρνει κόρο. Ἄλλο εἶναι ἐκεῖνο ποῦ τοὺς κρατάει δεμένους κοντά μας. Εἶναι ἡ ἐκτίμησι πρὸς τὸ πνεῦμα μας, πρὸς τὸν χαρακτῆρα μας. Μὲ τὰ γλυκά μας λόγια τοὺς νανουρίζουμε, μὲ τὴν ἀγάπη μας τοὺς βυθίζουμε εἰς ἔκστασι, ἀλλὰ μὲ τὸν χαρακτῆρα μας τοὺς ὑποτάσσουμε!

Ἔχει χαρακτῆρα; Μπορεῖ νὰ τοῦ δείξῃ πῶς τὸν ἀγαπᾶ, ὄχι ἐπιπόλαια, ἀλλὰ βαθειά, ὅτι τὸν ἀγαπᾷ γιατὶ τὸ ν o i ώ θ e i, γιατὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ξεχωρίσῃ τὰς ἀρετάς του καὶ τὰς ἐκτιμήσῃ; Τότε ἂς μὴν ἀνησυχῇ. Θἆναι δικός της πάντοτε.

Η ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν, ἤτοι φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται, εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις, εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου. Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης, ἐν Κερκύρᾳ δὲ, Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης.

ΤΟΚΟΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Κατ' ἔτος	διὰ καταθέσεις
1 1)2 τοῖς ο)ο	6 μην. τουλάχισ.
2 » ο)ο	1 ἔτους »
3 1)2 » ο)ο	2 ἐτῶν »
2 » ο)ο	4 » »
4 » ο)ο	5 » »

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

μονάχα ἤθελα νὰ μάθω ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κυρίους, ποῦ ματαιοπονίαν, ἀργολογίαν, ἀναμάσσημα, κηρύττουσιν ἐκ τῶν προτέρων πᾶσαν τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἀνακίνησιν», καὶ πιστεύουν πῶς «τοῦτο ἐλύθη πρὸ πολλοῦ, ἀφοῦ ὅλοι ἐννοοῦσι τὴν καθαρεύουσαν τῶν ἐφημερίδων κ. τ. λ.». (Ροΐδη. Τὰ Εἴδωλα.) Ἤθελα λοιπὸν νὰ τοὺς ρωτήσω τί θέλουν καὶ μᾶς κοπανοῦν τὴ «γλώσσα τοῦ τύπου» ἀφοῦ ὁ τύπος ὅλ' ὅλες οἱ φημερίδες μαζὶ δὲν παρουσιάζουν καμμιὰ γλώσσα ὁμοιόμορφη καὶ συστηματοποιημένη. Πάρτε δυὸ φημερίδες Ἀθηναϊκες («Ἀκρόπολις» καὶ «Ἀθῆναι»), μιὰ Πολίτικη («Ταχυδρόμος»), μιὰ Σμυρναίικη («Ἀμάλθεια»), μιὰ Σαμιώτικη («Φῶς»), μιὰ Τεργεστίνικη («Νέα Ἡμέρα»), καὶ κάμνετε μιὰ καλὴ ξέταση στὴ γλώσσα τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης. Θὰ ἰδῆτε τρομερὴ διαφορά. Ἄλλη πλησιάζει πρὸς τὴν ἀληθινή μας γλώσσα πολύ. ἄλλη λιγότερο, ἄλλες εἶναι μουρμουρίες, ἄλλη εἶναι ὁλοζούντανη· κι ἄλλη σωστὸς βόρειος πόλος. Ποιὰ ἀπ' ὅλες κρατᾶ τὸ μυστικὸ τῆς «γλώσσας τοῦ τύπου»; Σὲ ποιὸ μέρος καθεμιᾶς θὰ ζητήσουμε τὴν ὀνειρευτὴ «γλώσσα τοῦ τύπου»; Στὸ κύριο ἄρθρο, στὸ χρονογράφημα, στὰ διάφορα, στὰ κοινωνικά, στὴν ἐπιφυλλίδα; Ποῦ; Προσέξτε ὅμως καλά· μιλοῦμε γιὰ **Γλώσσα**. Κι ὅταν λέμε Γλώσσα, λέμε γλώσσα ἐθνική, μὲ τὴ γραμματική της, τὸ τυπικό της, μὲ τὸ συνταχτικό της, μὲ τὸ πνεῦμα της, τὴν ψυχή της. Τὸ ὕφος εἶναι ἄλλο πάλι. «Le style c'est l'homme», εἶπε ὁ Buffon. Ἔπειτα αὐτὴ τὴ «γλώσσα τοῦ τύπου», ἂς τὸ παραδεχτοῦμε κ' ἔτσι, δὲν πιστεύω νὰ τὴν καταλαβαίνουν ὅλοι πολὺ εὔκολα, νὰ μπαίνουν καλὰ στὸ νόημα, ποῦ παρασταίνει, χωρὶς νὰ τοὺς ξεφεύγῃ ἡ παραμικρὴ λεπτομέρεια. Ἂν ξαιρέσουμε κείνους ποῦ μάθαν καλὰ τὰ «ἑλληνικὰ γράμματα» θὰ ἰδοῦμε πῶς οἱ περσότεροι μαντεύουν τὸ νόημα καὶ τὸ παίρνουν ὁλουσδιόλου ξόπετσα, γιατὶ πολλὲς λέξες δὲν τὶς καταλαβαίνουν. Ἀπὸ τὶς λίγες ποῦ καταλαβαίνουν κ' αἰστάνουνται, ρωτίζουνται στὸ σκοτάδι ποῦ φέρνουν οἱ τραχταντερὲς ἑλληνικοῦρες. Αὐτὸ γίνεται μὲ τὶς περσότερες φημερίδες, γιατὶ εἶναι κι ἄλλες ποῦ προσπαθοῦν νὰ φαίνουνται φωτεινές, λίγο ἢ πολύ. Μὲ τὶς Ἀθηναϊκες φημερίδες δὲν ἔχουμε πολλὰ παράπονα, δόξα στὸν Ψυχάρη, μὲ τὶς πολίτικες («Ταχυδρομος») ἀπελπιστήκαμε. Γι' αὐτὸ κ' οἱ φημερίδες τῆς Πόλης κατηγοροῦν τὶς συνάδερφές τους ποῦ γράφουν ζωντανὴ γλώσσα, καὶ τὶς λένε πῶς γράφουν γλώσσα μαλλιαρή, Ψυχάρικη. Ἐμεῖς τοὐλάχιστο καμμιὰ ψυχάρικη γλώσσα δὲν ξέρουμε. Καὶ καθὼς λέει ὁ Ἀ Ἐφταλιώτης, τὸ Ψυχάρικη μπορεῖ νἆναι τιμὴ γιὰ τὸν Ψυχάρη, γιὰ τὸ Ἔθνος ὅμως ὄχι, ἀφοῦ στὸ Ἔθνος ἀνήκει ἡ γλώσσα, ἀφοῦ εἶναι ἡ μόνη του γλώσσα» (Ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης). Τὸ Ἔθνος ἔχει γλώσσα ὡραία καὶ πλουσια, «ὑψηλὴ καὶ κοινή», δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ νεκρανάστασες κι ἀπὸ ψευτοδημιουργίες. Ἂν θέλουμε φῶς, ἂν ζητοῦμε τὴν ἀλήθεια, ἂν ποθοῦμε τὴ ζωή, δὲν πρέπει ν' ἀκοῦμε δασκάλους καὶ δασκαλοπαίδια καὶ καθαρολογίους. Τώρα ἂς τοὺς ἀφήσουμε πιὰ γιὰ νὰ μὴν πολυλογοῦμε. Ἡ Ρωμιοσύνη μιλεῖ, φωνάζει, τραγουδᾶ, γελᾶ, κλαίει, θυμώνει, κ' εἶναι πάντα σφιχταγκαλιασμένη μὲ τὴ γλώσσα της. Τὸ ἔθνος ν' ἀκοῦμε, τὴ γλώσσα του νὰ μιλοῦμε καὶ καὶ νὰ γράφουμε. Κι ἂν μᾶς ποῦνε «μαλλιαροὺς», τιμή μας. Ἀπὸ τὴν ψευτιὰ τῆς καθαρεύουσας ζωὴ δὲ βγαίνει· οὔτε κι ἀπὸ τὴν προστατευτικὴ σκιὰ τοῦ προγονικοῦ γίγαντα. Ὁ προγονικὸς γίγαντας δὲν ἔπεσε μὲ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων· ἔμεινε ὀρθὸς κι ἀκλόνητος στὴ θέση του, μὰ οὔτε μεῖς μποροῦμε νὰ πᾶμε πίσω πρὸς ἐκείνονα, οὔτε κείνος μπορεῖ νὰ ξεκινήσῃ πρὸς ἐμᾶς. Ἡ σκιά του μπορεῖ νὰ φτάνῃ ὡς σὲ μᾶς, ὅμως ἀπὸ τὴ σκιά του, ἂς εἶναι καὶ γιγαντένια, ζωὴ δὲν μποροῦμε νὰ πάρουμε. Τὰ λόγια τοῦ γάλλου ἀκαδημικοῦ de Vogué: «On ne crée pas un être vivant avec l'ombre d'un géant.» πολὺ ταιριάζουνε.

ΤΕΛΟΣ